

Міністерство освіти і науки України
Вищий навчальний заклад УКООПСПЛКІ
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
Кафедра документознавства та інформаційної діяльності в економічних
системах

НАУКОВА РОБОТА

на тему:

«Участь молоді в реалізації програми сприяння малому та середньому бізнесу»

Виконала:
студентка групи ДІД-31
факультету фінансів і обліку
кафедра «Документознавства і
інформаційної діяльності»
Яременко Олена Ігорівна

Науковий керівник: кандидат технічних
наук, доцент

Юдін Олександр Миколайович

Полтава – 2015

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 РОЛЬ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ У ФОРМУВАННІ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ.....	6
РОЗДІЛ 2. ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ.....	12
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ.....	23
ВИСНОВКИ.....	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	35

ВСТУП

Підприємництво є важливим сектором вітчизняної економіки, який сприяє насиченості ринку товарами та послугами, створенню нових робочих місць, вирішенню проблем зайнятості у регіонах, поповненню місцевих бюджетів, ефективному використанню сировинних ресурсів.

Глобалізаційні процеси є визначальною характеристикою не лише сучасної світової економіки, а й економіки України. Так, проблеми забезпечення національної конкурентоспроможності у глобальному масштабі стають перед країною дедалі гострішими. Значної уваги з боку держави за цих умов потребує малий та середній бізнес. Саме ці сектори економіки стимулюють конкуренцію, сприяють послабленню монополізму, впливають на структуру економіки та на якісну характеристику валового внутрішнього продукту, розширюють сферу свободи ринкового вибору, характеризуються раціональними формами управління, забезпечують більш швидку реалізацію інновацій.

На сьогодні інформаційне забезпечення малого та середнього підприємництва в Україні не відповідає вимогам сучасної ринкової економіки і, як наслідок, – не може задовольняти зростаючі потреби в інформації. Це проявляється у відсутності відповідної міри відкритості і доступності інформації, її достовірності, своєчасності надходження та якісних характеристик, що очікуються споживачами інформаційного товару.

Для забезпечення зростання економіки важливе значення має залучення потенціалу малого та середнього бізнесу, що, в свою чергу, передбачає створення належних умов для їхнього розвитку з врахуванням їхньої економічної природи та специфічних особливостей. Сьогодні, інформатизація бізнесу є найбільш перспективним напрямком в розвитку підприємництва.

Інформатизація бізнесу визначає інформатизацію як сукупність взаємозалежних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, які спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб підприємства реалізації відповідних прав на основі створення, розвитку й використання інформаційних систем, мереж,

ресурсів й інформаційних технологій, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної і комунікаційної техніки.

Будь-який бізнес потребує постійної переоцінки та переорієнтації, ця потреба найбільша у тій сфері, де це менше всього передбачається – при забезпеченні ефективності бізнесу. Ефективність у широкому значенні цього слова означає співвідношення між результатом (ефектом) та витратами.

Сьогодні, створені підприємства практично повністю укомплектовані сучасною обчислювальною і офісною технікою. Але необхідно постійно проводити роботи з модернізації локальних комп'ютерних мереж і забезпечення безперебійної роботи комп'ютерної та офісної техніки. Одним із ключових напрямків у роботі з технічного обслуговування є підтримка в актуальному стані інформації про комп'ютерну техніку, програмне забезпечення і витратні матеріали, які перебувають у користуванні. Необхідно щодня здійснювати значний обсяг роботи з обліку, збору статистики і аналізу стану всього устаткування, що обслуговується. Це дозволить побудувати якісне комплексне обслуговування компонентів інформаційних систем, звести до мінімуму можливі перебої в роботі інформаційних систем і оптимізувати витрати на запасні частини та витратні матеріали.

Необхідність дослідження механізму взаємодії суб'єктів малого та середнього бізнесу в процесі формування конкурентоспроможності регіону зумовило актуальність вибраної теми наукової роботи, її мету та задачі.

Метою наукового дослідження є у розробка шляхів вдосконалення інформаційного забезпечення малого та середнього бізнесу за участю молоді в рамках реалізації відповідної програми сприяння малому та середньому бізнесу.

Об'єкт дослідження – процес інформаційної підтримки розвитку малого та середнього бізнесу.

Предмет дослідження – рівень інформаційної підтримки розвитку малого та середнього бізнесу.

Завдання наукової роботи:

- дослідити сучасний стан підприємництва в Україні і в регіоні;

- визначити особливості державної підтримки розвитку малого та середнього бізнесу;
- розробити шляхи вдосконалення інформаційного забезпечення малого та середнього підприємництва в регіоні за участю молоді.

Методи дослідження. Наукові дослідження проводились із застосуванням загальнонаукових та спеціальних методів, а саме: методів аналізу – під час визначення динаміки розвитку підприємництва в Україні і в регіоні, особливостей державної підтримки розвитку малого та середнього бізнесу; таблично-графічний метод – для наочного відображення динаміки та структури окремих показників; метод синтезу – під час розробки шляхів вдосконалення інформаційного забезпечення малого та середнього підприємництва в регіоні за участю молоді.

Структура та обсяг наукової роботи. Наукова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаної літератури, який включає 27 джерел. Робота викладена на 38 сторінках друкованого тексту, в тому числі має 16 рисунків та 3 таблиці.

РОЗДІЛ 1

РОЛЬ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ У ФОРМУВАННІ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ

На сучасному етапі формування ринкових відносин в Україні особливого значення набуває питання розвитку нових форм господарювання. Світовий досвід свідчить про те, що одне з провідних місць у господарських системах розвинутих країн належить малим підприємствам. Саме малі та середні підприємства дають змогу в найкоротший термін здійснити структурну перебудову економіки, сприяють насиченню ринку товарами та послугами й головним чином сприяють послабленню монополістичних тенденцій у національній економіці шляхом розвитку внутрішньогалузевої конкуренції.

В умовах економічної кризи та занепаду вітчизняної економіки постає проблема об'єктивної оцінки реального рівня розвитку малого підприємництва та визначення його впливу на економічний стан як окремих регіонів, так і держави в цілому [7].

З прийняттям у 2012 р. Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва в Україні» внесено зміни до Господарського кодексу України в частині визначення понять суб'єктів великого, малого та середнього підприємництва, які приведено у відповідність до класифікації ЄС [4].

Відповідно до статті 55 Господарського кодексу України суб'єктами мікропідприємництва є:

- фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом НБУ;
- юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-

б якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом НБУ.

Суб'єктами малого підприємництва є:

– фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом НБУ;

— юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом НБУ.

Суб'єктами великого підприємництва є юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом НБУ.

Інші суб'єкти господарювання належать до суб'єктів середнього підприємництва [1].

За даними Головного управління статистики у Полтавській області станом на 01.01.2014 р. в Полтавській області налічувалося 9998 суб'єктів господарювання, з яких 21 суб'єктів великого підприємства, 562 суб'єктів середнього підприємства, 9415 суб'єктів малого підприємства, з них мікропідприємств – 8045 (табл. 1.1) [11].

На кінець 2014 року у секторі малого і середнього підприємства було зайнято 167 тис. осіб, що складає 62% зайнятого населення працездатного віку. Показники зайнятості населення у сфері підприємництва представлені у табл. 1.2. У сфері малого та середнього підприємництва за результатами 2014 року працювало 163 тис. осіб, з яких 51% найманих працівників працювало на середніх підприємствах, 22% - на малих підприємствах з них 8% працівників було найнято на мікропідприємства.

Таблиця 1.1 – Кількість підприємств за їх розмірами у 2014 році

	Усього, одиниць	У тому числі							
		великі підприємства		середні підприємства		малі підприємства		з них	
								мікропідприємств а	
Усього	9998	21	0,2	562	5,6	9415	94,2	8045	80,5
у тому числі									
Сільське, лісове та рибне господарство	2309	1	0,1	183	7,9	2125	92,0	1892	81,9
Промисловість	1213	17	1,4	167	13,8	1029	84,8	729	60,1
Будівництво	952	-	-	34	3,6	918	96,4	769	80,8
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	2517	1	0,0	65	2,6	2451	97,4	2169	86,2
Транспорт, складне господарство, поштова й кур'єрська діяльність	460	1	0,2	43	9,4	416	90,4	320	69,6
Тимчасове розмішування й організація харчування	189	-	-	4	2,1	185	97,9	153	81,0
Інформація та телекомунікації	243	-	-	1	0,4	242	99,6	207	85,2
Фінансова та страхова діяльність	52	-	-	4	7,7	48	92,3	43	82,7
Операції з нерухомим майном	804	-	-	12	1,5	792	98,5	722	89,8
Професійна, наукова та технічна діяльність	587	1	0,2	11	1,9	575	97,9	525	89,4
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	360	-	-	26	7,2	334	92,8	264	73,3
Освіта	67	-	-	-	-	67	100,0	59	88,1
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	79	-	-	8	10,1	71	89,9	48	60,8
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	44	-	-	1	2,3	43	97,7	38	86,4
Надання інших видів послуг	122	-	-	3	2,5	119	97,5	107	87,7

За даними Головного управління статистики у Полтавській області на 01.01.2014 р. загальний обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктами підприємницької діяльності склав 131 млн. грн, що на 3% більше, у порівнянні з 2013 р. [11].

Таблиця 1.2 – Кількість зайнятих працівників на підприємствах за їх розмірами за видами економічної діяльності у 2014 році

	Усього, одиниць	У тому числі							
		великі підприємства		середні підприємства		малі підприємства		з них	
								мікропідприємств а	
Усього	226293	59235	26,3	114867	50,7	51991	23,0	21919	9,7

у тому числі									
Сільське, лісове та рибне господарство	48800	КТ	КТ	КТ	КТ	11042	22,6	5185	10,6
Промисловість	102148	45404	44,5	47733	46,7	9011	8,8	2153	2,1
Будівництво	11399	-	-	5818	51,0	5581	49,0	2127	18,7
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	20606	КТ	КТ	КТ	КТ	10652	51,7	5216	25,3
Транспорт, складне господарство, поштова й кур'єрська діяльність	20117	КТ	КТ	КТ	КТ	3087	15,3	949	4,7
Тимчасове розміщування й організація харчування	1452	-	-	290	20,0	1162	80,0	455	31,3
Інформація та телекомунікації	1551	-	-	КТ	КТ	КТ	КТ	633	40,8
Фінансова та страхова діяльність	416	-	-	185	44,5	231	55,5	164	39,4
Операції з нерухомим майном	4901	-	-	1424	29,1	3477	70,9	2076	42,4
Професійна, наукова та технічна діяльність	3976	КТ	КТ	КТ	КТ	2356	59,2	1417	35,6
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	6998	-	-	4821	68,9	2177	31,1	693	9,9
Освіта	392	-	-	-	-	392	100,0	246	62,8
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	2501	-	-	1769	70,7	732	29,3	191	7,6
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	267	-	-	КТ	КТ	КТ	КТ	86	32,2
Надання інших видів послуг	769	-	-	218	28,3	551	71,7	328	42,7

Суб'єкти малого і середнього підприємництва за 2014 р. реалізували 46,6% від загального обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг), з них 32,9% реалізовано середніми підприємцями, 13,7% - малими підприємцями з них 4,8% - мікропідприємства (рис. 1.1).

У розподілі за видами економічної діяльності пріоритетними сферами діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва залишається оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів та мотоциклів, питома вага яких від загального обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) сумарно складає 46,6%. Значно меншими є показники операцій з нерухомим майном – 6,2% та будівництво – 7,8% (рис. 1.2).

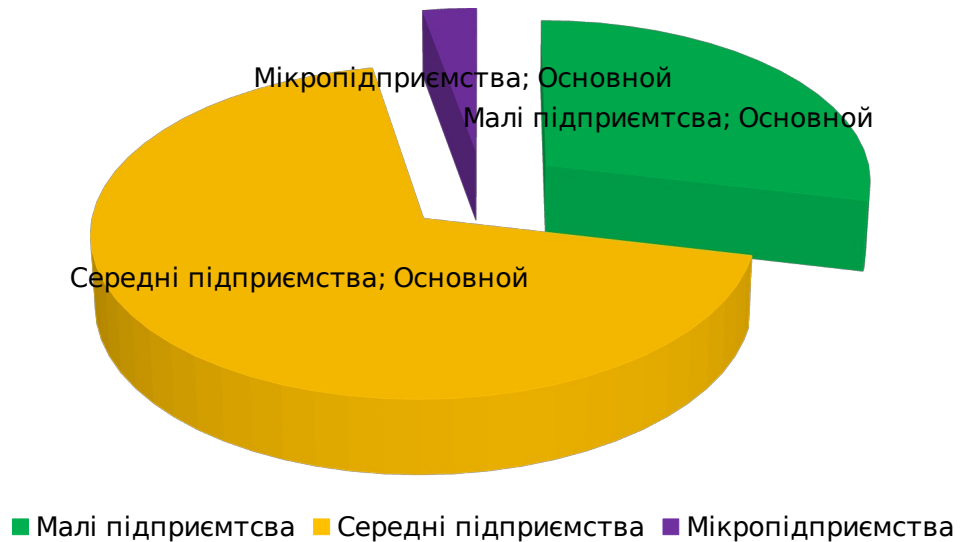

Рисунок 1.1 – Питома вага підприємств у обсязі реалізованої продукції за 2014 р.

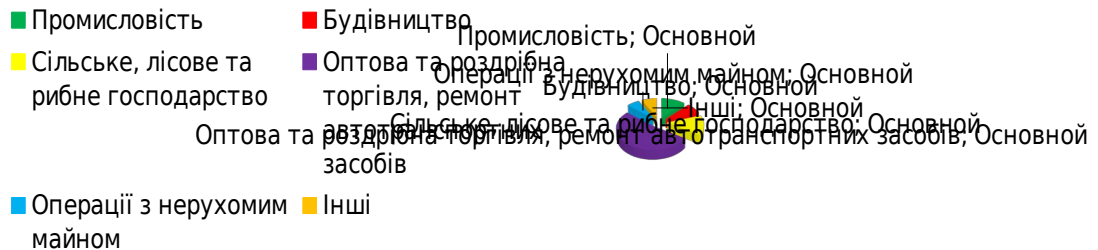

Рисунок 1.2 – Питома вага суб'єктів малого та середнього підприємництва в обсягах реалізації продукції за видами економічної діяльності за 2014 р.

У структурі підприємства за розміром підприємств на 01.01.2014 р. частка малих підприємств становила 94,2%, середніх – 5,6% та великих – 0,2% (рис. 1.3).

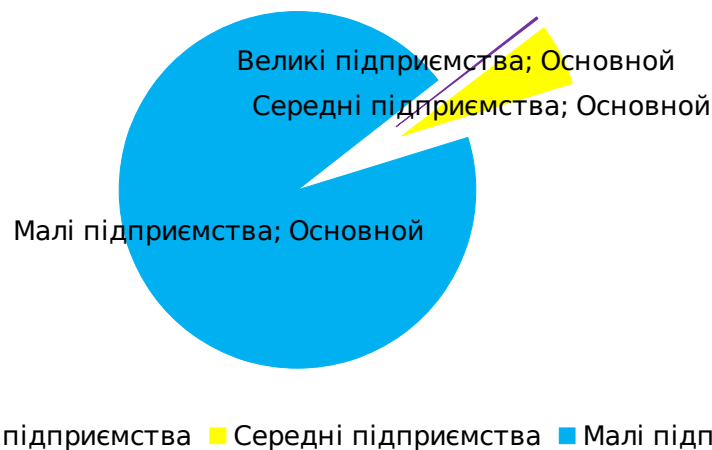

Рисунок 1.3 – Кількість підприємств за розмірами у відсотках до загальної кількості підприємств

Загальна кількість малих підприємств у розрахунку на 10 тисяч осіб наявного населення області становить 57 одиниць. За цим показником Полтавщина посіла 8 місце серед регіонів України [12].

Таким чином, за результатами проведеного аналізу ролі малого та середнього бізнесу у формуванні економіки регіону, можна зробити наступні висновки. В цілому у Полтавській області спостерігається позитивна тенденція розвитку малого, середнього та великого бізнесу. Переважна більшість підприємств в регіоні – саме підприємства малого та середнього бізнесу, з яких понад 80% є мікропідприємствами. Суб'єктами малого і середнього підприємництва за 2014 р. реалізовано майже 50% продукції від загального об'єму реалізованої продукції. Наведені цифри свідчать, що малої та середній бізнес грають значну роль у формуванні економіки нашого регіону.

Визначимо потреби малого та середнього бізнесу в інформації, що потрібна для його розвитку, а також рівень інформаційної підтримки малого та середнього бізнесу з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

РОЗДІЛ 2. ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ

Термін "інформація" (лат. Informatio) спочатку використовувався лише до

засобів зв'язку, а потім у більш широкому розумінні. «Informatio», має декілька значень:

- роз'яснення; виклад фактів, подій;
- витлумачення;
- представлення, поняття;
- ознайомлення, просвіта.

Інформація - це сукупність відомостей (даних), які сприймають із навколишнього середовища (вхідна інформація), видають у навколишнє середовище (вихідна інформація) або зберігають всередині певної системи [6].

Інформація - це сукупність відомостей про матеріальний і духовний світ, про закономірності й тенденції його розвитку, які можна відтворювати шляхом передачі усним, письмовим або електронним способом.

Закон України «Про інформацію» визначає інформацію як «документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються у суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі» [3]. Основними видами інформації, що визначаються цим законом є: статистична інформація, масова інформація, інформація про діяльність державних органів влади та органів місцевого і регіонального самоврядування, правова інформація, інформація про особу, інформація довідково-енциклопедичного характеру, соціологічна інформація (рис. 2.1).

Інформація - універсальний ресурс, який використовується всіма галузями економіки та є сукупністю відомостей, фактів, знань про її компоненти, об'єкти, суб'єкти, що передаються прямо або опосередковано від джерела до споживача.

Рисунок 2.1 – Основні види інформації, що визначаються Законом України «Про інформацію»

Отже, інформація – це продукт взаємодії даних та методів, який розглядається в контексті цієї взаємодії. Інформація існує у вигляді документів, креслень, рисунків, текстів, звукових чи світлових сигналів, електричних та нервових імпульсів тощо.

На сьогоднішній час людством накопичений величезний об’єм інформації. Якщо в 2008 р. було створено 5 Еб (екзабайт) оригінальних даних ($5 \cdot 10^{18}$ байт) – більше, 1,2 Зб (зеттабайт – $1,2 \cdot 10^{21}$ байт). Щоб уявіть собі таку величезну кількість даних, потрібно представити 24 стовпця книг довжиною від Землі до Плутона, відстань між якими, до речі, складає 72 млрд. миль [5]. Інакше 1 зеттабайт можна уявити, якщо прийняти 1 Гб рівним чашці кофе, тоді 1 Зб – це Велика Китайська стіна (рис. 2.2).

Рисунок 2.2 – Образне уявлення про 1 зеттабайт даних

Особливого значення в забезпеченні підтримки діяльності малого і середнього бізнесу має інформація державних органів та органів місцевого і регіонального самоврядування – офіційна документована інформація, яка створюється в процесі поточної діяльності законодавчої, виконавчої та судової влади, органів місцевого і регіонального самоврядування. Основними джерелами цієї інформації є: законодавчі акти України, інші акти, що приймаються Верховною Радою та її органами, акти Президента України, підзаконні нормативні акти, ненормативні акти державних органів, акти органів місцевого і регіонального самоврядування. Інформація державних органів та органів місцевого і регіонального самоврядування доводиться до відома заінтересованих осіб шляхом:

- опублікування її в офіційних друкованих виданнях або поширення інформаційними службами відповідних державних органів і організацій;
- опублікування її в друкованих засобах масової інформації або публічного оголошення через аудіо- та аудіовізуальні засоби масової інформації;
- безпосереднього доведення її до заінтересованих осіб (усно, письмово чи іншими способами);
- надання можливості ознайомлення з архівними матеріалами;
- оголошення її під час публічних виступів посадових осіб.

Джерела і порядок одержання, використання, поширення та зберігання офіційної інформації державних органів та органів місцевого і регіонального

самоврядування визначаються законодавчими актами про ці органи. Законодавчі та інші нормативні акти, що стосуються прав, свобод і законних інтересів громадян, не доведені до публічного відома, не мають юридичної сили. [3]

Важко переоцінити ту роль, яку відіграє у розвитку сучасного суспільства інформація. Можна без перебільшення сказати, що сучасне суспільство є інформаційним суспільством. Ера інформаційного суспільства настала з 70-х років ХХ століття.

Інформаційне суспільство (англ. Information society) — теоретична концепція постіндустріального суспільства, історична фаза можливого еволюційного розвитку цивілізації, в якій інформація і знання продукуються в єдиному інформаційному просторі. Головними продуктами виробництва інформаційного суспільства мають стати інформація і знання. Характерними рисами теоретичного інформаційного суспільства, є:

- збільшення ролі інформації і знань в житті суспільства;
- зростання кількості людей, зайнятих інформаційними технологіями, комунікаціями і виробництвом інформаційних продуктів і послуг, зростання їх частки у валовому внутрішньому продукті;
- зростання інформатизації та ролі інформаційних технологій в суспільних та господарських відносинах;
- створення глобального інформаційного простору, який забезпечує (а) ефективну інформаційну взаємодію людей, (б) їх доступ до світових інформаційних ресурсів і (в) задоволення їхніх потреб щодо інформаційних продуктів і послуг. [16]

Таким чином, в сучасних умовах надзвичайно динамічного середовища інформація у суспільстві відіграє все більш важливу роль як ресурс, і як товар, стає все більш важливою фактором для будь-якого бізнесу. З'ясуємо, яка інформація потрібна бізнесу.

На сьогоднішній день інформація в бізнесі має настільки ж важливе значення, як і професіоналізм і грамотна цінова політика. Інформація потрібна бізнесу на всіх етапах його існування.

Інформація потрібна для вдалого початку бізнесу. Якщо у підприємця вже дозріла бізнес-ідея, тут же виникають питання затребуваності цієї ідеї,

вивчається ринок, відбувається оцінка можливих інвесторів, ведеться пошук каналів збуту.

Інформація потрібна для того щоб точно знати доцільність ведення бізнесу у вибраному регіоні або сегменті ринку. Можливе велике оподаткування «з'їсть» передбачуваний прибуток? Або навпаки відсутність конкурентів приведе до швидкому зльоту? Вважається, що бізнес, який почав працювати без необхідної для його існування інформації приречений на фіаско.

Під інформацією в даному контексті розуміються дані про зовнішнє середовище бізнесу. Сучасна економіка визначає зовнішню середу бізнесу, як сукупність факторів, які впливають на розвиток і діяльність організації за її межами. До зовнішніх факторів можна віднести податки, конкуренцію, економічний стан країни, платоспроможність покупця тощо.

Розглянемо інформаційні потреби малого і середнього бізнесу через проблеми, з якими стикаються підприємці під час своєї діяльності. Сучасні інформаційні джерела переважно зазначають такі проблеми [22, 23, 24, 25]:

- недостатня ресурсна база як матеріально-технічна, так і фінансова, що вважається головною проблемою;
- недосконала законодавча база, на яку може спиратися мале підприємництво;
- навчання, підготовка кадрів для бізнесу;
- соціальний захист підприємницької діяльності.

Крім того, визначається, що основними причинами гальмування розвитку малого підприємництва в Україні є:

- неопрацьованість законодавства як з питань розвитку малого підприємництва, так і підприємництва в цілому;
- високі податки, що змушує деяких суб'єктів малого та середнього підприємництва йти в тіньову економіку;
- недостатня державна фінансова-кредитна і майнова підтримка малих підприємств;
- відсутність дійового механізму реалізації державної політики щодо підтримки малого бізнесу;

- недосконалість системи обліку та статистичної звітності малих підприємств;
- обмеженість інформаційного та консультативного забезпечення;
- недосконалість системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для підприємницької діяльності;
- відсутність стимулів для інвестицій;
- психологічне неприйняття позитивної ролі підприємців у ринкових перетвореннях серед окремих верств населення.

Аналіз проблем і причин гальмування розвитку малого бізнесу в Україні, показує недосконалу інформаційну підтримку існування і розвитку бізнесу з боку органів державної і місцевої влади. Разом з тим, основними напрямками подальшого розвитку малого підприємництва в Україні у найближчій передбачається:

- формування належної законодавчої бази, сприятливої для розвитку малого бізнесу;
- вдосконалення фінансово-кредитної підтримки; забезпечення матеріально-технічних та інноваційних умов розвитку малих підприємств;
- інформаційне, консультативне та кадрове забезпечення бізнесу;
- стимулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва.

Отже, один з напрямів подальшого розвитку малого підприємництва в Україні передбачає вдосконалення саме *інформаційного та консультативного* забезпечення бізнесу.

В плані інформаційного забезпечення вирішення матеріально-технічного питання, підприємцю, наприклад, потрібна інформація про те, де можна взяти в оренду потрібне за площею і умовами приміщене або земельну ділянку, на який термін; де можна придбати або взяти в оренду обладнання, транспортні засоби тощо.

Фінансова інформація – це інформація про те, де та на яких умовах можна отримати кредити; інформація про механізми пільгового кредитування, оподаткування, різного роду преференцій, включаючи і пов'язані із зовнішньоекономічною діяльністю.

Кадрова інформація – це інформація про курси або тренінги, на яких здійснюється навчання основам підприємницької діяльності, підготовка або перепідготовка кадрів за необхідними спеціальностями. Формування кадрового забезпечення суб'єктів малого підприємництва характеризується «відтоком» найбільш економічно активної частки населення у великі міста та за кордон, а також інерційністю розвитку системи підготовки, перепідготовки та перекваліфікації кадрів для сфери малого бізнесу; недосконалою залишається система формування економічних знань і набуття практичних навичок в умовах конкурентної боротьби та ведення бізнесу.

Таким чином, можна вважати, що на сьогодні інформаційне забезпечення малого підприємництва в Україні не відповідає вимогам сучасної ринкової економіки і, як наслідок, – не може задовольняти зростаючі потреби в інформації. Це проявляється у відсутності відповідної міри відкритості і доступності інформації, її достовірності, своєчасності надходження та якісних характеристик, що очікуються споживачами інформаційного товару [9]. За даними спеціального звіту Інституту економічних досліджень та політичних консультацій "Державна підтримка малого та середнього бізнесу" за 2015 рік, який містить результати проведеного опитування, визначено, що на думку керівників промислових підприємств основними інструментами державної підтримки бізнесу (рис. 2.3) є створення *інформаційного ресурсу* щодо правил та умов ведення бізнесу (69%), дерегуляція (59%) та розвиток електронного адміністрування (43,6%) [26].

Рисунок 2.3 - Оцінка важливості інструментів державної підтримки

У звіті зазначається, що створення загального інформаційного ресурсу про правила ведення бізнесу та дерегуляція однаковою мірою пріоритетні для підприємств різних розмірів, розвиток електронного адміністрування є важливішим для великого та середнього бізнесу (51,9 та 39,5% відповідно).

Визначимо, які завдання поставлені вищими органами державної влади перед регіональними органами, органами місцевого самоврядування з питань вирішення проблем інформаційного і консультативного забезпечення малого і середнього бізнесу.

Основним документом, що визначає державну політику у сфері розвитку і підтримки малого та середнього бізнесу в Україні, є відповідний закон «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 року. Особливе значення для виконання завдання за даним дослідженням мають статті 18 "Інформаційна державна підтримка" та стаття 19 "Консультаційна державна підтримка" даного закону, якими визначається наступне (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 - Сутність інформаційної та консультативної державної підтримки за Законом України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні" [4]

№	Номер статті	Вміст статті
1.	Стаття 18 "Інформаційна державна підтримка"	<p>1. Інформаційна державна підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва та об'єктів інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва може здійснюватися шляхом:</p> <p>1) створення та забезпечення функціонування державних, регіональних і місцевих інформаційних систем, інформаційно-телекомунікаційних мереж, сприяння започаткуванню підприємницької діяльності за допомогою Інтернету;</p> <p>2) надання інформації:</p> <p>про стан виконання державних, регіональних і місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва та рівень ефективності державної підтримки;</p> <p>про стан розвитку малого і середнього підприємництва;</p> <p>про об'єкти інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва;</p> <p>іншої інформації (економічної, правової, статистичної, виробничо-технологічної, з питань маркетингу), необхідної для забезпечення розвитку суб'єктів малого і середнього підприємництва.</p> <p>2. Інформація, зазначена у частині першій цієї статті, є загальнодоступною і розміщується на офіційних веб-сайтах органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування.</p>
2.	Стаття 19 "Консультаційна державна підтримка"	<p>1. Консультаційна державна підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва може здійснюватися шляхом:</p> <p>1) сприяння утворенню об'єктів інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва, які надають консультаційні послуги суб'єктам малого і середнього підприємництва, та забезпечення їх діяльності;</p> <p>2) спрощення доступу до інформації в режимі реального часу.</p>

Іншим документом, що визначає проблеми та вади державного регулювання та стимулювання розвитку підприємництва в Україні, а також обґрунтовує заходи, спрямовані на удосконалення державної політики розвитку малого підприємництва є аналітична записка "Щодо пріоритетних завдань удосконалення політики розвитку малого підприємництва в Україні" Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України [27].

Цей документ зазначає, що державна політика має спрямовуватися на подолання витрат, пов'язаних з доступом суб'єктів малого і середнього підприємництва до ринків, прав діяльності, господарських ресурсів, ринкової інфраструктури, *інформації*, управлінських технологій, інвестицій та інновацій. В даному документі також зазначається про необхідність розвитку *інформаційного та консалтингового* супроводу інвестиційно-інноваційної активності та про надання *інформаційно-консультаційної* підтримки населення щодо започаткування власного бізнесу через існуючу мережу обласних та районних центрів зайнятості, місцевого дорадництва, агенції регіонального розвитку, навчання і тренінги для населення, надання фінансової та організаційної підтримки організацій, що реалізують навчально-просвітницькі заходи у сфері підприємництва.

Існують і інші документи, видані органами вищої державної влади, що стосуються державної політики у сфері розвитку і підтримки малого і середнього бізнесу: Закон України «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні» від 10.06.2012 року, розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 роки» від 28.08.2013 року. Аналіз вмісту даних документів також показує важливість організації інформаційного та консалтингового забезпечення діяльності малого і середнього бізнесу з боку органів державної влади та місцевого самоврядування.

Таким чином, результати проведеного аналізу показують, що в сучасних умовах інформація у суспільстві стає все більш важливим фактором для будь-

якого бізнесу. За результатами дослідження визначено, що бізнесу потрібна інформація матеріально-технічного, фінансового та кадрового характеру. Разом з тим, на сьогодні інформаційне забезпечення малого підприємництва в Україні не відповідає вимогам сучасної ринкової економіки і, як наслідок, – не може задовольняти зростаючі потреби в інформації. Цей факт підтверджується результатами опитування проведеного Інститутом стратегічних досліджень серед керівників промислових підприємств, на їх думку основними інструментами державної підтримки бізнесу є створення *інформаційного ресурсу* щодо правил та умов ведення бізнесу (69%), дерегуляція (59%) та розвиток електронного адміністрування (43,6%). Про завдання організації належного інформаційного та консультаційного забезпечення з підтримки малого і середнього бізнесу свідчить зміст чинних законів та розпоряджень вищих органів державної влади. Тому завданням наступного розділу буде визначення, яким чином регіональними органами державної влади реалізуються завдання з інформаційного та консультаційного забезпечення діяльності бізнесу та визначення шляхів вдосконалення цього процесу за участю молоді.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ

Протягом останніх років головна увага органів виконавчої влади приділяється створенню в області сприятливих умов для функціонування підприємницького середовища, розбудові інфраструктури підтримки малого бізнесу, запровадження прозорого механізму надання суб'єктам підприємницької діяльності адміністративних послуг. Державна підтримка підприємницької діяльності також може здійснюватися шляхом:

- передачі підприємцям державного майна, земельних ділянок для здійснення підприємницької діяльності;
- сприянні організації матеріально-технічного забезпечення та *інформаційного обслуговування, підготовки та перепідготовки кадрів*, облаштуванні неосвоєних територій об'єктами виробничої та соціальної інфраструктури;
- стимулювання за допомогою економічних важелів (цільових субсидій, податкових пільг) для проведення модернізування технології, інноваційної діяльності, освоєння нових видів товарів та послуг;
- надання підприємцям цільових кредитів.

У Полтаві є декілька організацій, які сприяють розвитку підприємницької діяльності:

- Полтавський регіональний фонд підтримки підприємництва (ПРФПП).
- Центр підтримки підприємництва “Полтавський бізнес-інкубатор” (ЦПП “ПолБІ”), член Української асоціації бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів.
- Полтавська торгово-промислова палата.

На жаль спроба потрапити на сайт Полтавського регіонального фонду підтримки підприємництва за аналогічним запитом виявилася невдалою (рис. 3.1). При клацанні на посиланні <https://sites.google.com/site/rfpppoltava/> сторінка сайту не відкрилася, можливо доступ тимчасово заборонений (рис. 3.2). Також, на жаль застаріла інформація відображалася на сторінці фонду

у соціальної мережі Facebook: останній матеріал було розміщено 3 місяці тому – 9 липня 2015 року.

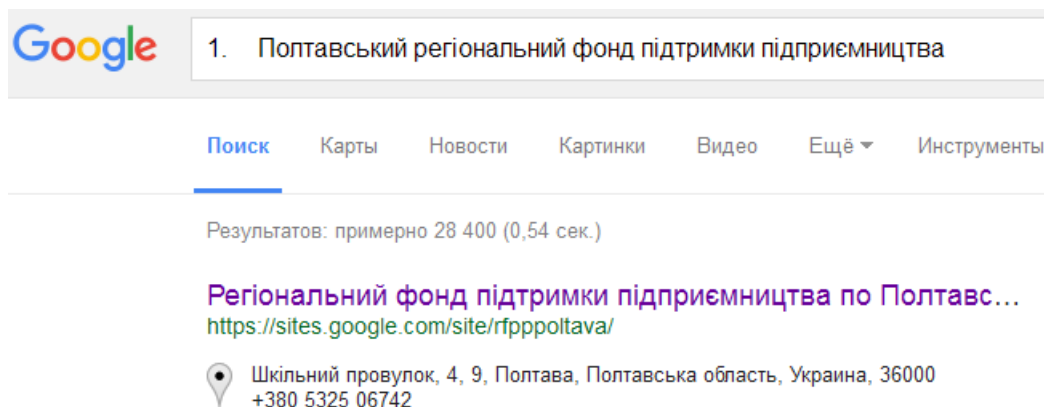

Рисунок 3.1 – Результати пошуку сайту Полтавського регіонального фонду підтримки підприємництва

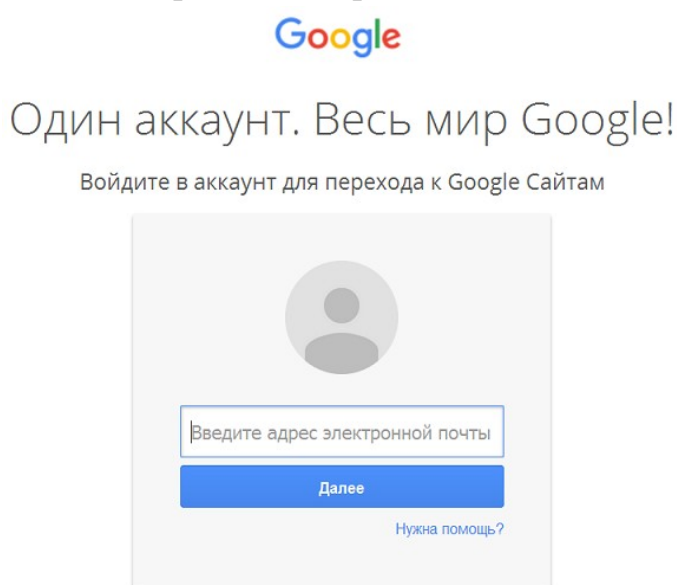

Рисунок 3.2 – Невдала спроба потрапити на сайт Полтавського регіонального фонду підтримки підприємництва

Органи державної влади і місцевого самоврядування як публічні установи мають дбати про свою відкритість і довіру до себе з боку громади. Сайт — один із інструментів цієї відкритості. Наявність інтернет-ресурсу дає можливість скласти уяву про місто, зацікавити інвесторів, а також допомогти економічному розвитку регіону. Крім того, можна організувати інформаційну та консультативну підтримку малому і середньому бізнесу за допомогою сайту. Сайт Полтавської обласної державної адміністрації (ОДА) створений для різноманітних категорій користувачів (рис. 3.3). Він містить інформацію для жителів міста, інвесторів та підприємців.

Рисунок 3.3 – Головна сторінка сайту Полтавської ОДА

Меню сайту містить такі розділи:

1. Облдержадміністрація
2. Органи влади
3. Діяльність ОДА
4. Робота з громадськістю
5. Публічна інформація
6. Адміністративні послуги
7. Полтавщина
8. Актуально

На сайті представлено інформацію для підприємців, яка розташована у меню «Актуально» розділ «Влада та бізнес» та меню «Адміністративні послуги» розділ «Юридичним особам України». Розділ «Влада та бізнес» містить інформацію про процедури реєстрації та про проходження суб'єктами підприємницької діяльності дозвільно-погоджувальних процедур і програму розвитку малого підприємництва у Полтавській області на поточні роки.

Додатковою для підприємця є інформація про фонди та форуми підтримки підприємств, та посилання та сайт «Підприємцю в підтримку», але гіперпосилання не працює.

Розділом «Юридичним особам України» надана інформація для утворення та підтримки (захисту) підприємств, сертифікація та ліцензування та взаємодії з інвесторами та судовими органами.

Офіційний веб-сайт Полтавської міської ради дає можливість представити інформацію в єдиному інформаційному просторі, зробити її відкритою для кожного користувача. На першій сторінці сайту розташовані новини та події за день (рис. 3.4). Інформація про Полтавську міську раду знайомить користувачів з напрямками роботи, завданнями та оголошеннями, які надаються громадськості.

Горodian ЧН А П Інвестиції Полтава туристична For the foreign visitors e-gov

Петиція Публічна інформація Документи Місто Міська влада Події міста Приймальня Всі розділи

Гіметро Полтава +6 °C

Останнє оновлення: 28.10.2015, 11:25

Пошук на сайті

ПОЛТАВА
Офіційний сайт Полтавської міської ради та виконавчого комітету

Полтава — перлина України, її історична і духова скарбниця — місто, в якому хочеться жити.

Вічна слава воїнам-визволителям!

З нагоди відзначення 71-ї річниці вигнання з України нацистських окупантів, біля Меморіалу Солдатської Слави зібралися усі небайдужі полтавці, аби вшанувати великий подвиг співвітчизників, які ціною свого життя здобули незалежність. Засвідчити свою повагу та вдячність воїнам-визволителям, покласти квіти до Вічного вогню завітали представники міської та обласної влади.

Жорстоким випробуванням для усього українського народу стала Друга світова війна. Вона принесла біль і страждання. Пан'ять про ті дні, про мужність воїнів, які самовіддано служили країні і народу, назавжди залишиться в серцях нащадків.

Честь, слава, дозенний уклін ветеранам, патріотизм яких, завжди буде прикладом для прийдешніх поколінь...

Сьогодні, 11:25

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ВЕЛОСИПЕДНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ М. ПОЛТАВИ

ВАЖЛИВІ ТЕЛЕФОНИ

Відділ оперативного реагування	15-80, 56-29-71 56-48-38, 56-31-79
Управління звернень громадян	2-25-26
Прес-служба	56-44-56, 56-38-59
Єдиний дозвільний центр	60-63-70
Соціальний захист населення	2-27-83

Код міста: 0532, міжнародний код: +38 (0532).
Телефонний довідник міськвиконкому

Міністерство юстиції України ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ ОНЛАЙН

ДО УВАГИ ГРОМАДЯН!
Запроваджено можливість отримання

Рисунок 3.4 – Головна сторінка офіційного сайту Полтавської міської ради

Окремого розділу або підрозділу, що стосується підприємництва немає, але на сайті є можливість «пошуку на сайті», де можна знайти відповідну інформацію за запитом. Меню сайту містить такі розділи:

1. Петиція
2. Публічна інформація
3. Документи
4. Місто
5. Міська влада
6. Події міста

7. Приймальня
8. Всі розділи – перегляд всіх розділів та підрозділів сайту.

Крім сайтів органів державного та місцевого управління, зробимо аналіз сайту Територіального органу ДФС у Полтавській області (рис. 3.5). Сайт дозволяє зручний перегляд податкових документів для громадян, фізичних та юридичних осіб.

Рисунок 3.5 – Головна сторінка сайту Територіального органу ДФС у Полтавській області

Меню сайту містить такі розділи:

1. Про службу
2. Діяльність
3. Податки, збори, платежі
4. Електронні форми документів
5. Медіа-центр

Сайт містить корисну інформація для підприємців, а саме, отримання відомостей про реєстрацію, перелік документів необхідних для фізичних та юридичних осіб, інформація про сплату податків, зборів, платежів.

Аналіз стану з інформаційним забезпеченням малого і середнього бізнесу, проведений шляхом дослідження вмісту сайтів органів державної влади і

місцевого самоврядування, дозволяє зробити наступний висновок. Певна інформаційна підтримка з боку сайтів органів державної виконавчої і місцевої влади малому і середньому бізнесу створена. Разом з тим, слід зазначити, що головним недоліком в організації цього процесу є відсутність єдиної точки входу, єдиної точки організації доступу до різноманітної інформації, що може бути цікавою для підприємців.

Шляхи вдосконалення інформаційного забезпечення малого і середнього бізнесу

На сайті Полтавської обласної державної адміністрації розміщено проект Комплексної програми розвитку малого підприємництва на 2015–2017 роки. Програмою заплановано забезпечення функціонування системи інформаційної підтримки суб'єктів малого підприємництва. Системо утворюючим елементом, точкою організації доступу до інформації для підтримки малого і середнього бізнесу, на нашу думку, має бути регіональний інформаційний портал, на якому представник малого чи середнього бізнесу міг би отримати відповіді на всі або переважну більшість питань із започаткування та подальшого розвитку своєї справи. Спроби зробити такий регіональний інформаційний майданчик для бізнесу вже були зроблені. Наприклад, у результатах пошуку за запитом «бізнес портал полтава» пошукова система Google на перших двох місцях видає посилання на сторінки «Товари в Полтаве» і «Товари в Полтавской области», що створені у міжнародному центрі Інтернет-торгівлі www.all.biz (рис. 3.6).

На тій ж самої сторінці з результатами видачі за запитом «бізнес портал полтава» можна побачити ще два посилання на бізнес-портали міста Полтави. Головна сторінка одного з них показана на рис. 3.7.

Страна: Все страны | Русский | Валюта (€\$€) | Премимальное участие | Вход | Зарегистрироваться | Корзина

allbiz | Найдти товары и услуги | ТОВАРЫ | Поиск | Добавить товары

Товары в Полтаве | Услуги | Компании | Выставки | Доска объявлений | Новости

ОСНОВНЫЕ РЫНКИ ТОВАРОВ

- Промышленность: 5 839 товаров
- Стройматериалы: 4 194 товаров
- Сельское хозяйство: 4 047 товаров
- Продукты и напитки: 3 780 товаров
- Электротехника: 2 102 товаров
- Вода, газ и тепло: 1 881 товаров
- Все рынки товаров →

Общие детали и узлы машин и механизмов: 2 327 товаров

Машины и оборудование универсального применения: 1 101 товаров

Насосы и аксессуары: 579 товаров

Станки и оборудование металлообрабатывающие: 289 товаров

ИМПОРТ за год

- Россия: 22.70%
- Германия: 8.40%

Вы продавец? Добавьте и ваши товары на Allbiz!

- Создайте корпоративный сайт за 30 минут бесплатно
- Доверьте продвижение бизнеса в интернете профессионалам

Статистика:

- Более 1300 000 компаний со всего мира
- Более 700 000 посетителей ежедневно
- Более 10 000 заказов в день

Рисунок 3.6 – Сторінка «Товари в Полтаві» у міжнародному центрі Інтернет-торгівлі www.all.biz

ПОЛТАВА

МНОГОНАДО.net

НАВОСТИ РАБОТА АВТОРЫНОК ОБЪЯВЛЕНИЯ ИНТЕРНЕТ-МАГАЗИНЫ

г. Полтава. На нашем бизнес-портале Вы найдете телефоны и адреса предприятий, организаций и магазинов Полтавы. Поисковая система интернета "МНОГОНАДО.net" работает для Вас 24 часа в сутки.

С на Украине | Полтаве

СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫЕ МАГАЗИНЫ

- Золото 585
- Гринпол
- Сузирья
- Сапсан
- Натали

Магазины

- Антиквариат
- Книжный магазин
- Музыкальные инструменты
- Рукоделие
- Семена
- Стройматериалы
- Художественные салоны
- Багетные мастерские
- Ковры
- Охота
- Рыбалка
- Сотовые телефоны
- Сувениры, подарки
- Часы
- Бумага, картон
- Комиссионные магазины
- Подарки для женщин
- Салоны свадебных платьев
- Специализированные интернет-магазины
- Текстиль
- Электроринструмент
- Вечерние платья
- Косметика
- Подарки для мужчин
- Салоны цветов
- Строительные рынки
- Фотографы
- Ювелирные изделия

ДЕТСКИЕ ТОВАРЫ

Рисунок 3.7 – Головна сторінка бізнес-порталу Полтави

Проте, це переважно інформація про товари та послуги. Нажаль на даному ресурсі (www.all.biz) відсутня інформація фінансового характеру або інформація, що пов'язана з навчанням/перепідготовкою персоналу, інформація про оренду землі, транспорту, виробничих приміщень тощо.

Але це інформаційні ресурси дотримуються той самої концепції – створення майданчику для організації торгівлі або надання певних послуг, наприклад,

юридичного характеру, виготовлення технічних паспортів для будівель і споруд тощо.

Інформацію про оренду торгових приміщень або земельних ділянок можна знайти за відповідними запитом на інших Інтернет-ресурсах. Таким чином, одним з можливих шляхів вдосконалення інформаційного забезпечення малого і середнього бізнесу є створення регіонального інформаційного бізнес-порталу. Інформація на портал має потрапляти з різних джерел, які можна назвати джерелами первинної інформації: сайту обласної державної адміністрації, сайту обласної податкової служби, офіційного сайту полтавської міської ради та з різноманітних інших джерел інформацій (рис. 3.8). Стрілками показані інформаційні потоки, які потрібно організувати для потрапляння інформації на сторінки порталу.

Безумовно, впровадження у життя такого великого за масштабом проекту потребує багато зусиль. Тому саме молодь, зокрема студентство – це саме та соціальна група, яка може реалізувати рішення цієї задачі. Молодь зацікавлена у розвитку малого та середнього бізнесу тому, що категорія підприємств вимагає менших фінансових ресурсів та затрат на створення. Крім того, молодь володіє значним потенціалом, бажанням проявити себе, показати вміння застосовувати отримані знання на практиці. Питання визначення потреб підприємців малого і середнього бізнесу в повному обсязі, питання організації інформації на порталі потребують проведення додаткового дослідження, що буде сутністю моєї подальшої наукової роботи.

Рисунок 3.8 – Схема організації інформаційних потоків на портал з підтримки діяльності малого та середнього бізнесу

При такої організації інформаційного забезпечення малого і середнього бізнесу отримуємо наступну схему роботи порталу (рис. 3.9).

Рисунок 3.9 – Схема роботи регіонального інформаційного бізнес-порталу

За такою схемою роботи багато підприємців звертаються до одного інформаційного ресурсу – регіонального інформаційного бізнес-порталу. Тобто, можна сказати, робота організована за схемою «багато-до-одного». Проте, існує

іншій шлях надання інформаційної підтримки підприємцям малого і середнього бізнесу. Можливо створити інформаційний ресурс, що пропонується, з тих чи інших причин буде дуже важко. В цьому випадку основою взаємодії підприємця з інформаційними ресурсами органів державної влади і місцевого самоврядування може бути мобільний додаток – месенджер Sender, який є українською розробкою. У створення даного додатку інвестував ПриватБанк. Месенджер став головним відкриттям найбільшого світового форуму банківських інновацій Finovate 2014, що [пройшов](#) у вересні минулого року в Нью-Йорку [20]. За використанням месенджеру, можна сказати, робота з інформаційної підтримки бізнесу буде організована за схемою «один-до-багатьох» (рис. 3.10).

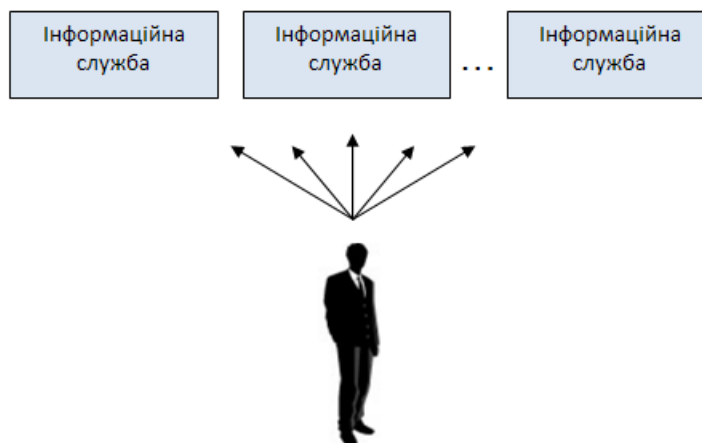

Рисунок 3.10 – Схема організації інформаційної підтримки за допомогою месенджеру

Зараз світ перебуває на перехідному етапі розвитку текстових чатів. Через те, що користувачі все більше часу проводять в месенджерах, розробники вже прийшли до того, що звичайні чати повинні стати чимось більшим - багатофункціональними платформами для спілкування.

Усі додатки можуть легко переїхати в контакт-листок нового сервісу, а з банками, компаніями, інтернет-магазинами та будь-якими іншими сервісами (інформаційними службами органів державної влади і місцевого самоврядування) можна спілкуватися в чаті, так само, як і з друзями. Головною перевагою Sender є то, що сервіс дозволяє створити пряму комунікацію з підприємцем.

Завдання молоді, в цьому випадку, буде полягати в організації роботи (прийняття участі у роботі) інформаційної служби відповідної структури або надання консультацій щодо запровадження даного сервісу. Справа полягає в тому, що сервіс потребує певних зусиль для свого запуску, наприклад, потрібно пройти процедуру реєстрації, потім створити додаток, функціональні можливості якого дозволять налаштовувати процеси взаємодії з підприємцями з питань надання інформації.

ВИСНОВКИ

Важливим напрямком економічних реформ в Україні є створення сприятливого середовища для формування та функціонування суб'єктів малого та середнього підприємств. За результатами аналізу ролі малого та середнього бізнесу у формуванні економіки регіону визначено, що переважна більшість підприємств в регіоні – саме підприємства малого та середнього бізнесу, з яких понад 80% є мікропідприємствами. Суб'єктами малого і середнього підприємництва за 2014 р. реалізовано майже 50% продукції від загального об'єму реалізованої продукції. Отже, малий та середній бізнес грають значну роль у формуванні економіки регіону.

Виконання завдань другого розділу роботи дозволили з'ясувати, що бізнесу для нормальної життєдіяльності і розвитку потрібна інформація матеріально-технічного, фінансового та кадрового характеру. Разом з тим, інформаційне забезпечення малого і середнього підприємництва в Україні не відповідає вимогам сучасної ринкової економіки. Результати опитування, проведеного Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій серед керівників промислових підприємств показали, що одним з основних інструментів державної підтримки бізнесу має бути створення інформаційного ресурсу щодо правил та умов ведення бізнесу (69% опитуваних).

Державні органи виконавчої влади регіону і органи місцевого самоврядування здійснюють певну інформаційну підтримку малого і середнього бізнесу. Подальше вдосконалення цього процесу за участю молоді можливо шляхом створення регіонального інформаційного бізнес-порталу або впровадження у роботу інформаційних служб відповідних структур сервісу, що базується на використанні мобільного додатка (Sender). В першому випадку, підприємець буде мати єдину точку входу до потрібної інформації, в другому – зможе напряму звертатися за інформацією або консультацією до інформаційної служби відповідного органу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua> – Дата звернення: 28.09.2015
2. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11.07.2014 № 1586-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1160-15> – Дата звернення: 27.09.2015
3. Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> – Дата звернення: 28.05.2015
4. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 № 4618-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua> – Дата звернення: 27.09.2015
5. Дэйв Эванс: «К 2030 году роботов будет больше, чем людей» [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.cisco.com/web/RU/news/releases/txt/2012/110112c.html> – Дата звернення: 28.05.2015.
6. Информатика: Учебник. - 3-е перераб. изд. / Под ред. Н.В. Макаровой -М.: Финансы и статистика, 2005. - 768 с.: ил.
7. Мадрига Г.М. Поняття, місце і роль малих підприємств в економіці: економічні та соціальні аспекти / Г.М. Мадрига [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuuv.gov.ua/> - Дата звернення: 27.09.2015
8. Помаз Ю.В. Сучасний стан та напрями розвитку малих підприємств у Полтавській області/Ю.В. Помаз [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2012/03/127.pdf> - Назва з екрана.
9. Рикова Н.О. Визначення інформаційних потреб для державного управління розвитком малого підприємництва в Україні / Н.О. Рикова [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.rusnauka.com/10_ENXXIV_2007/Gosupravlenie/21585.doc.htm – Дата звернення: 27.09.2015
10. Янчук Т.В. Ефективність інформатизації малого бізнесу / Т.В. Янчук [Електронний ресурс] / Режим доступу :

- http://www.rusnauka.com/19_DSN_2010/Economics/69827.doc.htm – Дата звернення: 29.09.2015
11. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> - Заголовок з екрану.
12. Офіційний сайт Державної служби України з питань регуляторної політики та підприємництва [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.dkrp.gov.ua> – Дата звернення: 30.09.2015
13. Бізнес-інформація [Електронний режим]. – Режим доступу: <http://www.rcc-irc.si/ru/информационные-решения/бизнес-информация-bi/> - Заголовок з екрану.
14. Вікіпедія – вільна енциклопедія [Електронний режим]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/> – Заголовок з титулу екрана.
15. Департамент економічного розвитку [Електронний режим]. – Режим доступу: <http://www.gue.gov.ua/index.htm> - Заголовок з екрану.
16. Інформаційне суспільство [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/інформаційне_суспільство – Дата звернення: 26.10.2015.
17. Київський міський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій [Електронний режим]. – Режим доступу: http://cpk.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=161 – Заголовок з екрану.
18. Комплексна програма розвитку малого і середнього підприємства у Полтавській області на 2015-2017 роки [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.institute.fl.org/Prohrama%202015-2017.pdf> – Заголовок з екрану.
19. Мале та середнє підприємство: залучення молоді до реалізації програми його розвитку [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.oblrada.pl.ua/uploads/Istud/2008/02.pdf> – Назва з екрану.
20. Приватбанк [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://privatbank.ua/news/ukraincy-v-n-ju-jorke-predstavili-posledneje-i-jedinstvennoje-mobil-noje-prilozhenije-sender/> – Дата звернення: 26.10.2015.
21. Програма інформатизації Полтавського району на 2015-2018 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poltava.adm->

pl.gov.ua/sites/poltava.adm-pl.gov.ua/files/programa_informatizaciyi.pdf – Назва з екрана.

22. Проблеми малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/12631113/ekonomika/%20problemi_malogo_biznesu_ukrayini_shlyahi_podolannya – Дата звернення: 26.10.2015.

23. Проблеми малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: http://yasno-group.com/ru/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%8B/%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0/%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D1%8B_%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%B0_%D0%B2%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B5/ – Дата звернення: 26.10.2015.

24. Проблеми малого бізнесу [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://business-shahty.ru/support/problems> – Дата звернення: 26.10.2015.

25. Розвиток малого і середнього підприємництва в Україні: проблеми, потреби, перспективи [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: http://donetskcci.com/images/files/SME_Needs.pdf – Дата звернення: 26.10.2015.

26. Спеціальний звіт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій "Державна підтримка малого та середнього бізнесу" за 2015 рік [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CBsQFjAAahUKEwihwIir6-DIAhVm9HIKHT_SCtA&url=http%3A%2F%2Fkomprompol.rada.gov.ua%2Fkomprompol%2Fdoccatalog%2Fdocument%3Fid%3D48238&usg=AFQjCNELW7qB0NzSic1yEmYYbnIzGaCAPQ&sig2=S7hgtq5m3nZ8nJ2-dXIO1w&cad=rja – Дата звернення: 26.10.2015.

27. Щодо пріоритетних завдань удосконалення політики розвитку малого підприємництва в Україні. Аналітична записка [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1455> – Дата звернення: 26.10.2015.